

POSTANOWIENIE

K., dnia 04 listopada 2015 r.

Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący SSR M. D. (1)

Protokolant Justyna F.

po rozpoznaniu w dniu 21 października 2015 r. w Kamiennej Górze na rozprawie sprawy

z wniosku A. S.

przy udziale A. C. (1), H. N., G. M., W. S., S. Ż. (1), D. H., T. M., E. M., A. Ś., A. K., M. Ż. (1), P. Ż. (1), S. Ż. (2), Z. D., M. K., H. O. (1), A. Ż., K. Ż., P. Ż. (2), J. D., M. Ż. (2), D. J., C. C., S. C., W. C. (1), W. C. (2), T. C., A. C. (2), J. C., M. C.

o dział spadku

postanawia:

I ustalić, że w skład spadku po J. Ż. (1) i A. Ż. (1) wchodzi prawo własności nieruchomości zabudowanej położonej w P. o powierzchni 49 a składającej się z działek (...), dla której Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze prowadzi księgę wieczystą (...);

o wartości 191.800,00 zł

II ustalić, że udziały wnioskodawczyni i uczestników postępowania w powyższym majątku spadkowym są następujące:

1. Z. D. – (...),
2. H. O. (1) – (...),
3. M. K. – (...),
4. A. S. – (...),
5. C. C. – (...),
6. S. C. – (...),
7. W. C. (1) – (...),
8. W. C. (2) – (...),
9. M. C. – (...),
10. J. C. – (...),
11. T. C. – (...),
12. A. C. (2) – (...),
13. H. N. – (...),

14. G. M. – (...),
15. W. S. – (...),
16. S. Ż. (1) – (...),
17. M. Ż. (1) – (...),
18. P. Ż. (1) – (...),
19. D. H. – (...),
20. T. M. – (...),
21. E. M. – (...),
22. A. Ś. – (...),
23. D. J. – (...),
24. A. K. – (...),
25. S. Ż. (2) – (...),
26. A. Ż. (2) – (...),
27. K. Ż. – (...)
28. P. Ż. (2) – (...),
29. M. Ż. (2) – (...)
30. J. D. – (...);

I dokonać działu spadku po J. Ż. (1) i A. Ż. (1), w ten sposób że nieruchomości opisaną w punkcie I postanowienia przyznać na wyłączną własność uczestniczkom: Z. D., M. K. i H. O. (1) w udziałach po 1/3 części każda;

II zasądzić solidarnie od uczestniczek Z. D., M. K. i H. O. (1) na rzecz niżej wymienionych uczestników następujące kwoty tytułem spłat:

1. A. S. – 15.733,00 zł płatną do końca czerwca 2016 r. z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia płatności tej kwoty w terminie,
2. C. C. – 1.498,00 zł płatną do końca czerwca 2016 r. z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia płatności tej kwoty w terminie,
3. S. C. – 1.498,00 zł płatną do końca czerwca 2016 r. z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia płatności tej kwoty w terminie,
4. A. C. (2) – 749,00 zł płatną do końca czerwca 2016 r. z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia płatności tej kwoty w terminie,
5. H. N. – 2.997,00 zł płatną do końca czerwca 2016 r. z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia płatności tej kwoty w terminie,

6. G. M. – 2.997,00 zł płatną do końca czerwca 2016 r. z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia płatności tej kwoty w terminie,

7. S. Ż. (1) – 2.997,00 zł płatną do końca czerwca 2016 r. z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia płatności tej kwoty w terminie,

8. A. Ś. – 2.397,00 zł płatną do końca czerwca 2016 r. z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia płatności tej kwoty w terminie,

9. A. K. – 1.712,00 zł płatną do końca czerwca 2016 r. z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia płatności tej kwoty w terminie,

10. A. Ż. (2) – 1.712,00 zł płatną do końca czerwca 2016 r. z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia płatności tej kwoty w terminie,

11. K. Ż. – 1.712,00 zł płatną do końca czerwca 2016 r. z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia płatności tej kwoty w terminie,

12. P. Ż. (2) – 1.712,00 zł płatną do końca czerwca 2016 r. z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia płatności tej kwoty w terminie;

I na wniosek uczestników W. C. (1), W. C. (2), M. C., J. C., T. C., W. S., M. Ż. (1), P. Ż. (1), D. H., T. M., E. M., D. J., S. Ż. (2), M. Ż. (2) i J. D. nie orzekać na ich rzecz spłat od uczestników postępowania;

II ustalić, że wnioskodawczyni i uczestnicy ponoszą koszty postępowania stosownie do swojego udziału w sprawie;

III koszty sądowe w zakresie niepokrytych wydatków i opłaty, od uiszczenia której wnioskodawczyni była zwolniona zaliczyć na rachunek Skarbu Państwa;

IV przyznać adwokatowi T. Ł. od Skarbu Państwa- Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze kwotę 1.476,00 zł tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, w tym kwotę 276,00 stanowiącą stawkę podatku od towarów i usług.

Sygn. akt **I Ns 42/15**

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni A. S., po ostatecznym sprecyzowaniu swojego wniosku (k – 67) wystąpiła z wnioskiem o dział spadku po J. Ż. (1) i zniesienie współwłasności, które faktycznie było wnioskiem o dział spadku po A. Ż. (1). Wnioskodawczyni wskazała, że przedmiotem masy spadkowej była nieruchomość zabudowana położona w P., składająca się z działek (...) o pow. 49 a, dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...). Wnioskodawczyni wniosła, by całą nieruchomość przyznać na wyłączną własność dla Z. D., M. D. (2) (później K.) i H. D. (później O.) ze spłatą dla niej, odpowiadającej jej udziałowi w nieruchomości wynoszącym 1/16 części. Zdaniem wnioskodawczyni wartość nieruchomości wynosi 500.000,00 zł, tak więc powinna otrzymać spłatę w kwocie 31.250,00 zł.

Wnioskodawczyni określiła krąg osób posiadających udział w przedmiotowej nieruchomości, wskazując przede wszystkich spadkobierców po J. Ż. (1) i A. Ż. (1), a dalej osoby które były spadkobiercami po osobach dziedziczących po J. Ż. (1) i A. Ż. (1), a które zmarły przed wszczęciem sprawy a także w toku trwającego postępowania w niniejszej sprawie.

Uczestniczki Z. D., H. O. (1) i M. K. wnosily by nieruchomość przyznać na ich własność w udziałach po 1/3 części, przy czym określały wartość nieruchomości na kwotę 150.000,00 zł.

Część uczestników tj. T. M., E. M. J. C., W. C. (2) D. H., W. C. (1) J. D. oświadczyli, że zrzekają się swoich udziałów na rzecz uczestniczek Z. D., H. O. (1) oraz M. K. i nie żądają spłat (k – 234 odwrót). Podobnie też D. J., M. Ż. (2), P. Ż. (1) M. C. oraz M. Ż. (1) oświadczyli, że zrzekają się swojej części i nie chcą spłat (k – 553).

Uczestnicy W. S. i T. C. oświadczyli, że chcą by ich udział przypadł, wnioskodawczyni A. S., bez spłat na ich rzecz (k – 234 odwrót).

Uczestnik A. C. (2) oświadczył, że chce by jego udział przypadł uczestniczkom Z. D., H. O. (1) i M. K. i by otrzymał spłatę stosownie do swojego udziału w przedmiotowej nieruchomości.

Pozostali uczestnicy tj. C. C., S. C., H. N., G. M., S. Ż. (1), A. Ś., A. K., A. Ż., K. Ż. i P. Ż. (2) nie zajęli stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

Nieruchomość zabudowana położona w P. o powierzchni 0,49 ha, składająca się z działek (...), dla której Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze prowadzi księgę wieczysta nr (...) stanowiła przedmiot wspólności majątkowej małżeńskiej J. Ż. (1) i A. Ż. (1).

/dowód: odpis księgi wieczystej nr (...) – k – 9/

J. Ż. (1) zmarł 4 kwietnia 2005r. Spadek po niej odziedziczyli na podstawie ustawy: Zona A. Ż. (1) 6/24 części oraz dzieci A. S., J. Ż. (1), A. C. (1), W. Ż. i K. Ś. po 3/24.

/dowód: postanowienie z 22.10.2005r. w sprawie I Ns 233/05/

A. Ż. (1) zmarła 22 marca 1987r. Spadek po niej odziedziczyli na podstawie testamentu Z. D., M. D. (2) (obecnie K.) i H. D. (obecnie O.) po 1/3 części.

/dowód: postanowienie z 6.03.1987r. w sprawie I Ns 173/86/

Działka gruntu nr (...) wraz z budynkiem, stanowiąca siedlisko, według stanu z 1976r., a więc z chwili śmierci J. Ż. (1), warta jest według obecnych cen 132.300,00 zł. Dwie pozostałe działki, które mogą być wykorzystane na cele budowlane mają wartość odpowiednio: działka nr (...) – 47.000,00 zł, działka nr (...) – 12.500,00 zł. Łącznie wartość nieruchomości wynosi 191.800,00 zł.

/dowód: opinia biegłego J. S. – k – 315-414/

Spośród spadkobierców po J. Ż. (1) na dzień działu spadku pozostała przy życiu tylko wnioskodawczyni A. S.. Po zmarłym synu spadkodawcy J. J. Ż. pozostali: H. N., G. M., W. S. i S. Ż. (1). Po synu J. Ż. (2) pozostali: M. Ż. (1) i P. Ż. (1). Po córce K. Ś. pozostali D. C., T. M., E. M., A. Ś. i M. J. (1). Ta ostatnia zmarła i pozostawiła D. J.. Syn spadkodawcy W. Ż. pozostawił A. K., S. Ż. (2), M. Ż. (2) (dawniej P.), J. D., A. Ż., K. Ż. i P. Ż. (2). W toku postępowania zmarła A. C. (1), która pozostawiła C. C., S. C., Ż. D., W. C. (1), W. C. (2) i M. C.. Miała jeszcze dwóch synów, którzy zmarli przed nią i pozostawili dzieci: M. J. (2) C. i J. T. C. i A. C. (2).

/okoliczności bezsporne/

Sąd zważył co następuje:

W sprawie niniejszej niewątpliwy był skład spadku po dwóch spadkobiercach tj. J. Ż. (1) i A. Ż. (1). Przedmiotem działu spadku była nieruchomość położona w P., składająca się z działek nr (...), dla której prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze księga wieczysta o numerze (...).

W oparciu o opinię biegłego sąd ustalił wartość tej nieruchomości na kwotę 191.800,00 zł, przy czym ani wnioskodawczyni ani żaden z uczestników postępowania nie zakwestionował tak ustalonej wartości. Stan

przedmiotowej nieruchomości był oceniany datę śmierci spadkodawcy J. Ż. (1) tj. 4.04.1976r., tak więc nie wchodziło w grę rozliczanie nakładów, które zgłaszały uczestniczki Z. D., H. O. (1) i M. K.. Nie przedstawiły zresztą one konkretnych żądań w tym zakresie.

Zgodnie z treścią przepisu art. 1035 k.c. do działu spadku stosuje się odpowiednio przepisy o współwłasności z zachowaniem przepisów o dziale spadku i tak, stosownie do treści przepisu art. 212 § 2 k.c., rzecz może być przyznana stosownie do okoliczności jednemu ze współwłaścicieli z obowiązkiem spłaty pozostałych. Z kolei przepis art. 1044 k.c. przewiduje możliwość przyznania przedmiotu należącego do spadku na współwłasność spadkobierców w określonych częściach ułamkowych. Uczestniczki Z. D., H. O. (1) i M. K. wyraziły wolę przejęcia na współwłasność przedmiotowej nieruchomości w udziałach po 1/3 części. Nikt z pozostałych uczestników postępowania nie sprzeciwił się takiemu działowi spadku. W tych warunkach, dla określenia należnych wnioskodawczyni i pozostałym uczestnikom spłat, niezbędne było określenie ich udziałów w przedmiotowej nieruchomości.

Treść księgi wieczystej pokazuje, że zapisy w niej zawarte w zakresie określenia właścicieli nieruchomości oddają jedynie spadkobranie po A. Ż. (1). Jeśli weźmie się pod uwagę spadkobranie po J. Ż. (1) to udziały wnioskodawczyni i pozostałych dzieci spadkodawcy w nieruchomości wynosiły po 3/48 części (1/16). Wśród dziedziczących po J. Ż. (1) była także jego żona A. Ż. (1), po której w udziale po 1/3 odziedziczyły Z. D., H. O. (2) i M. K.. Do ich udziałów zapisanych już w księdze wieczystej należało dodać udziały jakie uzyskała A. Ż. (1) w nieruchomości w wyniku spadkobrania po swoim mężu J. Ż. (1). Uczestniczki Z. D., H. O. (1) i M. K. miały więc udział po 10/48 w całej nieruchomości, nie uwzględniając dalszego nabycia udziału Z. D. po jej matce A. C. (1).

W wyniku śmierci większości osób będących spadkobiercami po J. Ż. (1), a także śmierci części dalszych zstępnych, zostały określone udziały żyjących osób w majątku stanowiącym schedę spadkowa po J. Ż. (1) i A. Ż. (1). Tak więc udział uczestniczki Z. D. w przedmiotowej nieruchomości wyniósł (...), H. O. (1) i M. K. udziały wynosiły po 16800/80640 a wnioskodawczyni A. S. udział to (...). Dalsze udziały uczestników postępowania były następujące: wnuki spadkodawców C. C., S. C., W. C. (1), W. C. (2), M. C., prawnuczka J. C. – po 630/80640, prawnuki T. C. i A. C. (2) – po 315/80640, wnuki H. N., G. M., W. S., S. Ż. (1) – po 1260/80640, wnuki M. Ż. (1) i P. Ż. (1) – po 2520/80640, wnuki D. H., T. M., E. M., A. Ś. i prawnuk D. J. – po 1008/80640, wnuki A. K., S. Ż. (2), A. Ż. (2), K. Ż., P. Ż. (2), M. Ż. (2) i J. D. – po 720/80640.

Zasądzenie spłat dla uczestników i wnioskodawczyni od Z. D., H. O. (1) i M. K. uwzględniało wysokość ich udziału w przedmiotowej nieruchomości a także wolę uczestników co do rezygnacji ze spłat. T. M., E. M. J. C., W. C. (2) D. H., W. C. (1) J. D., a także D. J., M. Ż. (2), P. Ż. (1), M. C. oraz M. Ż. (1) oświadczyli, że zrzekają się swoich udziałów na rzecz Z. D., H. O. (1) i M. K. i nie żądają spłat.

Uczestnicy W. S. i T. C. oświadczyli, że chcą by ich udział przypadł, wnioskodawczyni A. S., bez spłat na ich rzecz.

W takiej sytuacji sąd nie zasądził spłat na rzecz tych pierwszych uczestników. Jeśli zaś chodzi „przekazanie swoich udziałów na rzecz A. S.” przez W. S. i T. C., to w sytuacji, gdy wnioskodawczyni nie została przyznana nieruchomość ani jej część (zresztą zgodnie z jej ostateczną wolą), to wysokość spłaty jaka przypadałaby wnioskodawczyni z jej udziału została powiększona o ekwiwalent pieniężny odpowiadający udziałom tych dwóch uczestników. Tak więc, przy udziale wynoszącym (...) wnioskodawczyni powinna dostać w przybliżeniu kwotę 11.987,00 zł (191.800,00 zł x (...)). Do tej kwoty należało dodać odpowiedniki finansowe udziałów W. S. i T. C.. Tej pierwszej udział w masie spadkowej wynosił (...) co odpowiada w przybliżeniu kwocie 2.997,00 zł (191.800,00 zł x (...)). Przy udziale uczestnika T. C. wynoszącym (...) spłata wynosiłaby 749,00 zł. Suma spłaty dla wnioskodawczyni A. S. wyniosła więc kwotę 15.733,00 zł (11.987,00 + 2.997,00 + 749,00).

Dla pozostałych uczestników, którzy nie przedstawili swojego stanowiska w sprawie oraz dla A. C. (2), który żądał spłaty stosownej do swojego udziału w spadku, zasądzono spłaty stanowiące odpowiednik ich udziału w majątku spadkowym pomnożony przez wartość spadku. Operacje matematyczne zostały przeprowadzone podobnie do przedstawionych wyżej. Wysokość zasądzonych spłat dla wnioskodawczyni i pozostałych uczestników postępowania

została określona w punkcie IV postanowienia. Jako że obowiązek zapłaty spłat dotyczy uczestniczek, którym zostało przyznano wspólne prawo własności, jest to zobowiązanie solidarne po myśli przepisu art. 370 k.c.

Sąd określił termin zapłaty kwot tytułem spłat na koniec czerwca 2016r. mając na uwadze niewysokie zarobki uczestniczek zobowiązanych do zapłaty spłat, z drugiej zaś strony nie jest to termin na tyle odległy by powstała krzywda dla kogokolwiek z uprawnionych.

Orzekając o kosztach postępowania pomiędzy wnioskodawczynią i uczestnikami sąd uznał, że powinny one je ponosić stosownie do ogólnej reguły wynikającej z przepisu art. 520 k.p.c. tj. stosownie do swojego udziału w sprawie.

W sprawie pozostały jeszcze częściowo nie uiszczone koszty sądowe. Wnioskodawczyni była zwolniona od kosztów sądowych a częściowo niepokryte koszty obejmowały opłatę od wniosku i część wydatków na opinię biegłego. Uczestniczki głównie zainteresowane rozstrzygnięciem, te które otrzymały nieruchomości na własność, pokryły część wydatków na opinię biegłego. Pozostałe koszty powinny obciążać wnioskodawczynię. Jej trudna sytuacja materialna zadecydowała, że niepokryte wydatki na tę opinię i opłata zostały zaliczone na rachunek Skarbu Państwa na podstawie przepisu art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. Dz. U. z 2010 r. nr 90, poz. 594 ze zm.).

Wnioskodawczyni korzystała z pomocy adwokata przydzielonego z urzędu. W takiej sytuacji koszty nieopłaconej pomocy prawnej obciążały Skarb Państwa stosownie do reguł wynikających z treści przepisu § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. nr 163, poz. 1348 ze zm.). Opłatę tę przyznano w wysokości wynikającej z treści przepisu § 9 pkt 3 rozporządzenia.